

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

آیین نامه دوره های آموزش فوق تخصصی پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

هدف

هدف از برقراری دوره‌های فوق تخصصی پزشکی، تربیت پزشک فوق تخصص مورد نیاز کشور، به منظور ارتقاء سطح علمی آموزش پزشکی، پژوهش و خدمات پزشکی و نیز دستیابی به آخرین یافته‌های علمی پزشکی می‌باشد.

تعریف دوره

دوره فوق تخصصی پزشکی بالینی، بالاترین مقطع تحصیلات دانشگاهی پزشکی است. متقاضیان واجد شرایط پس از موفقیت در آزمون پذیرش دستیار (کتبی و شفاهی) و گذراندن دوره آموزش علمی و عملی مصوب، در یکی از مراکز مورد تایید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با دفاع و تایید رساله و موفقیت در آزمون نهایی به اخذ دانشنامه فوق تخصصی نایل می‌گردند.

تعریف دستیار

دستیار فوق تخصصی به فردی اطلاق می‌شود که با داشتن مدرک دانشنامه تخصصی رشته پیش نیاز یا گواهی قبولی آن و پذیرش در آزمون ورودی، با رعایت کلیه مفاد این آیین نامه در مدت زمان مصوب به آموزش‌های نظری، کسب مهارت‌های عملی و فعالیت‌های پژوهشی بپردازد.

شرایط پذیرش

شرایط پذیرش دستیار در رشته‌های فوق تخصصی بالینی طبق مقررات دبیر خانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی هر ساله در سایتهای مربوطه اعلام میگردد.
هر داوطلب می‌تواند بدون شرط سنی و محدودیت در آزمون فوق تخصصی شرکت نماید.
نداشتن نقص عضو مؤثر حرفه‌ای بر حسب رشته
دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی موظف است با همکاری هیأت‌های ممتحنه، نقص عضو مؤثر حرفه‌ای را بر حسب رشته تنظیم و اعلام نماید.
عدم اشتغال به تحصیل در یکی از رشته‌های فوق تخصصی پزشکی و دوره‌های تکمیلی تخصصی (فلوشیپ) و Ph.D

دارندگان مدرک دانشنامه فوق تخصصی و پذیرفته شدگان آزمون نهایی فوق تخصصی در حین تحصیل مجاز به شرکت در رشته‌های دیگر فوق تخصص نمی‌باشند لیکن برخی از فارغ التحصیلان دوره‌های فوق تخصص طبق اعلام دبیر خانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی میتوانند در رشته‌های تکمیلی تخصصی (فلوشیپ) شرکت نمایند.

آزمون پذیرش دستیار فوق تخصص

آزمون پذیرش دستیار فوق تخصص هر ساله از طریق دبیر خانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی برگزار و نتایج آن جهت ثبت نام پذیرفته شدگان به دانشگاه‌های مربوطه اعلام میگردد.

ثبت نام پذیرفته شدگان فوق تخصص

دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی طبق در زمان اعلام شده از سوی دبیر خانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی نسبت به ثبت نام پذیرفته شدگان آزمون پذیرش دستیار صورت می گیرد. دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی موظفند اسامی پذیرفته شدگانی را که در موعد مقرر ثبت نام ننموده و یا در مهر ماه سال تحصیلی شروع دوره انصراف دهند، در موعد مقرر به دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی اعلام نمایند.

دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی هر سال تحصیلی (در زمان تعیین شده) نسبت به معرفی جایگزین افرادی که انصراف داده اند و نیز افرادی که صلاحیت عمومی آنان مورد تایید قرار نگرفته اقدام می نماید. کسانی که در مراکز آموزشی یا بهداشتی-درمانی مسؤولیت اداری و اجرایی دارند، نمی توانند به طور همزمان به تحصیل بپردازند و تنها با ارائه حکم ماموریت آموزشی یا مرخصی بدون حقوق به تحصیل ادامه دهند.

تعهدات

ثبت نام پذیرفته شدگان، منوط به ارائه سند تعهدنامه محضری به میزان تعیین شده از سوی دبیر خانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی می باشد.

اخذ تعهد از پذیرفته شدگان آزاد دوره‌های فوق تخصصی بصورت خاص می باشد و محل انجام تعهد خدمت این دسته از پذیرفته شدگان براساس نیاز دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور توسط معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین و قبل از پذیرش در اختیار داوطلبان قرار می گیرد.

دستیاران فوق تخصصی که در استخدام سایر نهادها و وزارتخانه ها هستند ملزم به سپردن تعهد به محل استخدام خود میباشند و سازمان مربوطه موظف به پرداخت شهریه و کلیه هزینه های تحصیلی برابر ضوابط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشد.

شروع دوره

پذیرفته شدگان تخصصی پزشکی فارغ التحصیل سالهای قبل موظفند پس از انجام ثبت نام، دوره دستیاری خود را از اول شهریور ماه و پذیرفته شدگان دندانپزشکی و داروسازی و فارغ التحصیلان پزشکی تا پایان شهریور ماه همان سال موظفند از اول مهر ماه دوره دستیاری را شروع نمایند.

طول دوره رشته‌های دستیاری فوق تخصصی ۲۴ تا ۳۶ ماه کامل است که بنا به پیشنهاد هیأت ممتحنه بر حسب برنامه آموزشی رشته مربوطه توسط شورای آموزش پزشکی و تخصصی تعیین و به اجرا گذاشته می شود. دستیاران موظفند وظایف آموزشی، پژوهشی و درمانی، اعم از آموزش دوره‌های پایین تر، برگزاری کلاس‌های نظری، کارآموزی‌های بیمارستانی و درمانگاهی و کشیک را مطابق برنامه گروه آموزشی مربوطه انجام دهند. خدمت دستیار به طور تمام وقت (حداقل از ساعت ۸ صبح لغایت ۱۶) و بر اساس برنامه گروه آموزشی می باشد. دستیاران در طول دوره آموزش حق هیچ گونه اشتغال خارج از برنامه گروه آموزشی مربوطه از جمله طبابت در مطب را ندارند.

اشتغال دستیاران در رشته مربوطه در کلینیک ویژه، به شرط موافقت بخش آموزش دهنده حداکثر دو روز در هفته بلامانع است و پرداخت حق الزحمه این گروه از دستیاران برابر مقررات کلینیک ویژه می‌باشد. از بین قبول شدگان آزمون نهایی فوق تخصصی در رشته‌هایی که کمتر از ۵ نفر داوطلب داشته باشد فقط رتبه اول و در صورتی که بین ۹-۵ نفر داوطلب داشته باشد رتبه‌های اول و دوم و چنانچه ۱۰ نفر و یا بیشتر داوطلب داشته باشد رتبه‌های اول تا سوم مجاز هستند پس از اتمام دوره آموزشی مقرر و قبولی در آزمون نهایی فوق تخصصی و با کسب موافقت دانشگاه محل استخدام در مورد افرادی که با ماموریت آموزشی تحصیل کرده‌اند، قبل از فارغ التحصیلی حداکثر به مدت یک سال در مراکز آموزشی خارج از کشور که مورد تأیید هیأت ممتحنه و منطبق با مقررات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد تحصیل نمایند. این دسته از دستیاران پس از مراجعت به کشور و طی مراحل تأیید صحت صدور و تعلق و تأیید ارزش علمی گواهی اخذ شده توسط هیأت ممتحنه رشته مربوطه برای طی مراحل فارغ التحصیلی معرفی می‌شوند. دستیارانی که با ماموریت آموزشی به دوره‌های فوق تخصصی وارد می‌شوند مشمول کلیه مقررات و ضوابط دوره آموزشی مربوطه می‌باشند.

مرخصی

دستیاران می‌توانند از مرخصی‌های سالیانه، استعلاجی و زایمان حسب مورد استفاده نمایند. دستیاران می‌توانند با رعایت مقررات، در هر سال تحصیلی حداکثر پانزده روز از مرخصی سالیانه استفاده نمایند. مدت مذکور جزء دوره آموزشی محسوب می‌گردد. دستیارانی که همسر آنان با استفاده از فرصت مطالعاتی یا دوره تکمیلی به تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا وزارت فرهنگ و آموزش عالی عازم خارج از کشور هستند می‌توانند با موافقت دانشگاه محل تحصیل و موافقت دبیر خانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی حداکثر از یک سال مرخصی بدون دریافت حق الزحمه و تنها برای یک بار استفاده نمایند. دستیاران می‌توانند با ارائه گواهی پزشکی تأیید شده از سوی شورای پزشکی دانشگاه محل تحصیل از مرخصی استعلاجی برابر مقررات استفاده نمایند. تبصره: در صورتی که مدت مرخصی استعلاجی دستیار از ۶ ماه تجاوز کند ادامه دوره دستیاری منوط به نظر گروه آموزشی مربوطه می‌باشد و بنا به درخواست دانشگاه دبیرخانه می‌تواند نسبت به معرفی فرد جایگزین با رعایت مقررات اقدام نماید. استفاده دستیاران خانم از شش ماه مرخصی زایمان برای یک بار در طول دوره دستیاری بلامانع است. مدت زمان مرخصی‌های استعلاجی و زایمان جزء دوره آموزش محسوب نشده و به طول دوره افزوده می‌شود.

تغییر رشته، انتقال و میهمانی

پذیرفته شدگان فوق تخصص مجاز به تغییر رشته نمی‌باشند. انتقال پذیرفته شدگان دستیاری فوق تخصص ممنوع می‌باشد.

جابجایی محل تحصیل دستیاران فوق تخصصی در ۶ ماهه اول دوره به شرط موافقت گروه یا بخش آموزشی و تأیید دانشگاه های مبدأ و مقصد بلامانع است .

الف- در صورت لغو صلاحیت بخش آموزش دهنده برابر آیین نامه ارزشیابی بخش ها، انتقال دستیاران فوق تخصصی پذیرفته شده به سایر بخشهای مورد تأیید، با نظر هیأت ممحنه و موافقت دانشگاه مقصد بلامانع است.

ب - در صورتی که برابر آیین نامه ارزشیابی بخش ها صلاحیت بخش آموزشی فوق تخصصی به صورت موقت لغو گردد، انتقال دستیاران به سایر بخش های مورد تأیید، تا احراز مجدد صلاحیت آموزشی با نظر هیأت ممحنه و موافقت دانشگاه مقصد بلامانع است .

میهمان شدن دستیاران حداکثر به مدت ۶ ماه با موافقت دانشگاه های مبدأ و مقصد بلامانع است. دستیارانی که دوره آموزشی آنها برابر برنامه آموزشی مصوب رشته مربوطه به صورت چرخشی انجام می شود از شمول مقررات انتقال و میهمانی مستثنی هستند.

امور رفاهی

کمک هزینه تحصیلی دستیاران آزاد که دارای تعهد خدمت به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشند، معادل ۸۰٪ حقوق و فوق العاده شغل استادیار پایه یک و ۵۰٪ مزایای طرح تمام وقتی از محل درآمدهای اختصاصی دانشگاه محل تحصیل و با تصویب هیأت امناء می باشد. میزان عیدی و افزایش سنواتی کمک هزینه تحصیلی دستیاران معادل استادیاران پایه یک می باشد.

دستیاران در مدت مرخصی استحقاقی و زایمان از کمک هزینه تحصیلی دستیاری برخوردار می باشند.

در مدت مرخصی استعلاجی بیش از سه ماه، به دستیاران کمک هزینه تحصیلی تعلق نمی گیرد.

کمک هزینه تحصیلی دستیاران میهمان توسط دانشگاه مبدا پرداخت می شود.

به دستیاران هیات علمی که با مأموریت آموزشی در دوره های فوق تخصصی شرکت می کنند کمک هزینه تحصیلی تعلق نمی گیرد و حقوق و مزایای آنان توسط محل استخدام و براساس مقررات مربوطه پرداخت می شود. پرداخت کمک هزینه تحصیلی به دستیاران غیر هیات علمی که با مأموریت آموزشی در دوره های فوق تخصصی شرکت میکنند به میزانی که مجموع دریافتی آنان با دریافتی داوطلبان آزاد معادل باشد منوط به تصویب هیات امنای دانشگاه خواهد بود.

جدول دوره های فوق تخصص

رشته فوق تخصص	نام رشته پیش نیاز
غدد درون ریز و متابولیسم	داخلی
روماتولوژی	
گوارش و کبد بالغین	
ریه	
نفرولوژی	
خون و سرطان بالغین	
بیماریهای قلب و عروق	
قلب کودکان	کودکان
طب نوزادی و پیرامون تولد	
خون و سرطان کودکان	
کلیه کودکان	
گوارش کودکان	
عفونی کودکان	
غدد درون ریز و متابولیسم	
مغز و اعصاب کودکان	
روماتولوژی کودکان	
ریه کودکان	
جراحی پلاستیک ترمیمی و سوختگی	جراحی عمومی
جراحی توراکس	
جراحی کودکان	
جراحی قلب و عروق	
جراحی عروق	
آلرژی و ایمونولوژی بالینی	کودکان-داخلی
روانپزشک کودک و نوجوان	روانپزشکی
مراقبت‌های ویژه ICU	بیهوشی